

KIS HÍR

SZÜLETÉS NAPON. (Lásd a 303. l.)

1 frt. 20 kr.

19. sz. — 1874.

VI. kötet.

KAKAS URFI KALANDJAI.

AGY öröm volt az udvarban, a bubos tyuk nyolcz apró csirkét költött ki s ma sétált velök először a meleg napfényben. Tyuk komát nagyon szerette az egész atyafiság és így nem csoda, hogy a többi tyuk, liba, kacsa mind oda gyült s czirogatták a kicsinyeket s mindenféle hizelgő megjegyzéseket mondtak mamájoknak. De szent igaz is, hogy igen kedves apró jószágok valának s oly tréfásan kapargatták és szedegették apró csőrükkal a morzsákat, melyeket a szakácsné eléjük szórt. Szófogadók is voltak többnyire és ha a mama azt mondta:

„Már eleget ettetek,“ vagy pedig „ne menjetek oda, mert beleestek a vízbe,“ szépen engedelmeskedtek.

Csak egy kis kakas, még pedig a legszebb valamennyi között, nem volt hasonló testvéreihez; pajkoskodott, engedetlenkedett s ezzel sok gondot okozott szegény tyuk mamának. Kakas urfi semmikép sem akart a mama közelében maradni, szerte futkosott az udvaron s mindenféle bolondos csinyeket vitt véghez. Egyszer kaczagva kérde kacsza nénitől, hogy talán szük a czipője, azért biczeg oly nehezen? A jó néni ezért nagyon megneheztelt s panaszt tett tyuk kománál, ki aztán erősen megleckézte pajkos fiacskáját. Hanem a jó szó és intés mind nem használt; saját kárán kellett kakas urfinak okulnia, hogy jobb utra térjen.

Egy napon nagy sürgés-forgás támadt a tyukok és libák seregében. Nagyuri vendéget vártak, ki ezentul velök fog lakni az udvaron, ez pedig nem kisebb ur volt, mint maga a páva herczeg. Mindyájan lehetőleg kicsinosították magukat s midőn páva herczeg megjelent, nagy ünnepélyességgel fogadták. Elöl ment a zenekar, tudniillik a libák és kacsák, melyek oly pogány lármát csaptak, hogy az ember saját szavát alig hallhatta; azután következtek a galambok mint fehérruhás leánykák, utánok a kakasok vitéz serege, élükön a generálissal, vagyis a legvénebb kakassal; végre jöttek a tyukok, pulykák s más mindenféle népség, közte a mi tyuk kománk is kicsinyeivel, hogy gyönyörködjenek a fényes látványon.

Kakas urfi nem volt mamája oldalán, ő még két fiatal szép kakassal páva herczeg mellé rendeltetett, hogy hosszú uszálya után lépkedjen. Tyuk koma roppantul örült fiacskája e kitüntetésén s intette, hogy csak jól viselje ám magát, hogy becsületet valljon és kakas urfi meg is ígérte, hogy viháznia fog minden lépésre.

Hanem a jó szándék nem tartott sokáig. A bevonulás épen javában folyt, midőn páva herczeg egyszerre úgy érzé, mintha tündöklő, hosszú farkát valaki czibálná; eleinte röstelt hátrafordulni, de aztán végre megsokalta és visszazétt. Mit látott! Kakas urfi a helyett, hogy mint tisztelgő apród ment volna utána, ráült a pávának a földön huzódó pompás farkára és úgy szánkáztatta magát!

Ez
czeg rett
biek is r
zasztó v
rontottak
ben tüst
szedelem
hitte, ho
kodott m
sikerült
tül suha
dühös se
a kerítés
ki koron
De nem
tak fogl
s kakas u
vigan m
itt a zu
Most má
tett voln
mert elő
meglátná
nak reá.
Bee
dig ott r
legyen. I
azt hitte
dön meg
tyuk kor
nap sze
látta, ho
merte fő
látták vo
ide jöhet
ki. Kaka
data és
sirdogált
ideje let

Ez már mégis sok volt! Páva herczeg rettenetes haragra lobbant, a többiek is mind elszörnyűködtek a borzasztó vakmerőségen s mérgesen neki-rontottak kakas urfinak, hogy ott helyben tüstént megöljék. Nagy volt a veszedelem, kakas barátunk maga is azt hitte, hogy vége van; de mégis iparkodott menekülni s a nagy zavarban sikerült is egy pulyka lábai közt keresztül suhanva megszöknie. Mig aztán a dühös sereg kereste, kakas urfi elbujt a kerítés mögött s remegve nézegetett ki koronként, valjon nem jönnek-e utána. De nem jött senki, mindnyájan el voltak foglalva a nagy ünnepélyességgel s kakas urfi szomorkodva hallgatta, mily vigan mulat az egész atyafiság, mig ő itt a zugban remegésben tölti az időt. Most már bánta pajkos tettét s szeretett volna bocsánatot kérni; de nem mert előbujni, mert jól tudta, hogy ha meglátnák, rettenetes büntetést szabnának reá.

Beesteledett s kakas urfi még mindig ott rejtőzött és nem tudta mitevő legyen. Egyszerre lépteket hall s már azt hitte, hogy üldözői közelednek, midőn megpillantá — mamáját. Szegény tyuk koma! mennyit busult és sirt egész nap szerencsétlen fia miatt! Csak ő látta, hova menekült, de nappal nem merte fölkeresni, mert a többiek meglátták volna. Most végre észrevétlenül ide jöhetett s keserves zokogásba tört ki. Kakas urfit is nyomta a bűn tudata és ő is heves sirásra fakadt s így sirdogáltak együtt sokáig, mig végre ideje lett arra gondolni, hogy hát már

most mit kell tenni. Kakas urfi nagyon meghunyászkodott már.

„Ugy-e kedves mama, visszamehetek már veled?“

„Isten mentsen! nem szabad többé mutatnod magadat az udvarban. Páva herczeg törvényszéket tartott s olyan ítéletet hoztak, hogy ha ismét megjelenysz az udvaron, azonnal elfognak és szörnyű halállal kivégeznek. Nincs hát más hátra, mint messzire elmenekülnöd. Azért jöttem, hogy ezt megsugjam neked. Siess innen mentül előbb, keress másvalahol hajlékot magadnak és ha jól viseled magadat, még boldog lehetsz.“

Kakas urfi belátta, hogy itt csakugyan nincs más hátra, szökni kell mentül előbb. Érzékenyen elbucsuzott jó öreg mamájától s átröpülve a kerítésen, kijutott a mezőre. Szegény tyuk koma sokáig nézett utána, aztán sohajtva visszatért többi kicsinyeihez.

Rosz idő következett most kakas urfira. Eddig nem volt semmi gondja, a mama gondoskodott róla, oltalmazta minden baj ellen; most pedig magának kell mindenről gondoskodnia. Az éjt egy sөvény aljában töltötte s ez nem volt volna baj, ha nagy eső nem jött volna; de így kakas barátunk átázott és átfázott, úgy hogy másnap reggel dideregve folytatta utját. Éhes is volt s törte a fejét, hol juthatna valami eleséghez, midőn egy majorsághoz ért, melynek udvarából hangos kukorikolás, gágogás ütötte meg füleit.

„Oh, ez pompás! Épen olyan, mint otthon! Ide bemegyek, jó dolgom lesz.“

Be is ment s a csirkék, ruczák közé vegyült, melyeknek a majorosné épen buzaszemet szórt. Hanem itt ugyancsak megjárta kakas urfi.

„Mit keres itt ez az idegen? Mit tolakodik közénk, hogy elkapkodja ele-

delünket,“ kiálták a tyukok; egy nagy kakas pedig dühösen rárohant s oly kegyetlenül összetépázta, hogy szegény kis kakas barátunk jajgatva és sántikálva futott ki az utcára, hol félig ájultan összerogyott.

A tyukok és egyéb madarak, melyek arra mentek, csufolva kérdezték, hol volt olyan véres csatában, hogy oly siralmas állapotra jutott. Ez fájt neki legjobban

s eszébe jutott, hogy hajdan, míg jó dolga volt, ő maga hányszor csufolt másokat; most méltán bűnhődik. De nem állhatta tovább a gunyt, összeszedte erejét s ment ki az erdő felé, hol félig érett vad bogókkal csillapította éhségét. Hajdan rá

sem nézett volna ilyen ételre, most örült, hogy ilyet is talált, mert az éhség szörnyen gyötörte. Aztán sebei is borzasztón fájtak, nyugalomra volt szüksége s kinosan mászott egy vastag fáig, melynek töve odvas volt; itt meghuzta

magát s pihenni készült. De álom nem jött szemeire; a bánat gyötörte s nem tudta elfojtani zokogását, midőn meggondolta, mily jó dolga lehetne most otthon mamájánál, ha jól viselte volna magát.

És szerencséje volt, hogy még késő éjjel sem tudott elaludni, mert amint csöndeskén sirdogált, egyszerre egészen közel beszélgetést hallott.

„Bizony, ró-

ka pajtás, nehéz megélni mai nap ilyen magunkféle szegény rókának; az emberek átkozottul jól elzárják a tyukketreczet, alig lehet néhanéha egy kis csibehushoz jutni.“

„Igaz bizony; magam is már egy

MÉRGES GYURKA. (Lásd a 295. l.)

hete nem ettem csirkehust s kis fiaimnak csak holmi nyulat, egeret hordhatok haza.“

Kakas urfinak borzongott a háta ijedtében, — leveszedelmesebb ellensége, róka van közel; ha fölfedezik, okvetlenül megölik és megeszik. Gyorsan futni kellett tehát ismét s a sebzett lábbal, tépett szárnyakkal ez ugyancsak keservesen esett. De a félelemtől üzve mégis csak futott, míg reggelre kiért az erdőből az országútra. Itt azonban már nem birta tovább s félig eszméletlenül rogyott össze.

Hideg szél sivitott, eső esett s kakas barátunk már azt hitte, hogy végső órája elérkezett. Nem tudom, nem úgy történt volna-e, ha véletlenül egy parasztleányka, ki galyat szedni volt korán reggel az erdőben, hazamenet meg nem pillantja a beteg kakast.

„Szegény kis jószág! Bizonyosan elmarták valahonnan — — hogy össze van vérezve! Talán még meg lehet menteni.“

Fölvette, kötényébe takarta és hazavitte.

„Nézze, anyácskám, mit találtam!“ szólt otthon egy öreg asszonynak, ki betegen ágyban feküdt.

„Szegény kis állat! Bizony csunyán össze van marcangolva. Jól kell ápolnod, Mariskám, pedig nálunk ugyan nem sok jut neki; magunknak sincs.“

Kakas urfi ekként a szegény özvegnél és leányánál maradt s Mariska oly jól gondját viselte, hogy nem sokára teljesen fölgyógyult, szépen tollasodott s olyan szép kakas lett belőle, hogy a szomszédok is megbámulták. Nem kapott ugyan olyan jó eledelt, mint hajdan otthon,

de nem is volt már olyan válogatós; megtörte a szerencsétlenség s teljesen megelégedett, ha morzsát és egyéb hulladékot kaphatott.

Igy mult majdnem egy esztendő is a kis kakasból gyönyörű nagy kakas lett. De szépsége nem tette nagyra-vágyóvá; egészen boldognak érezte ma-

A KIS HAJÓ-ÁCS (Lásd a 303. l.)

gát a szegény családnál. Hanem, fájdalom, itt csakhamar nagy szomorúság történt. Az öreg asszony hosszas betegeskedés után egy éjjel végre meghalt és Mariska árván, elhagyottan maradt. Ami kevés butor s efféle volt, azt el kellett adni, hogy a temetés költségeit kifizesse; nem maradt egyebe, csak a kakas, és így szolgálatot kellett keresnie, hogy megélhessen. Hallotta, hogy a szomszéd faluban az uraság éppen szolgálót keres; utnak indult tehát s a kakast kezében vitte magával, nem akarván őt elveszni hagyni.

Az ut egy erdőcskén át vezetett s itt Mariska kissé megpihent. Leült egy fa alá s busan könyezett anyja halála miatt; aztán megsimogatta a kakast és szomoruan mondá:

„Szegény állat! tőled is meg kell válnom, nem vihetlek magammal szolgálatba. Odaadlak Erzsók néninek, ő talán gondodat viseli.“

Kakas urfi azonban éhes volt s míg Mariska busongott, ő kaparászni kezdett a harasztban. Egyszerre azonban csodálkozva állott meg s meglepedve kotyogott, mi fénylik ott a fűben? Mariska figyelmessé lett s oda pillantott, hát egy drága gyémántos gyűrűt talált. Fölvette, gondosan eltette, aztán fölkapta a kakast és sietett a faluba, egyenesen a biróhoz. Megmutatta mit talált.

„Hiszen ez az a gyűrű, melyet a nagyságos asszony a múlt héten elvesztett az erdőben!“ szolt a biró. „Az egész falu kereste, de hiába. Te szerencsés vagy, az uraság bizonyosan meg fog jutalmazni. Menj csak a kastélyba

és mondj el mindent. Hogy fog a nagyságos asszony örülni!“

Mariska tehát ment a kastélyba. Kissé félénken lépett be, mert még soha sem járt ilyen uri háznál; aztán a cselédség is nagyon megbámulta, mikor a nagy kakassal kezében a tornácbalépett és a nagyságos asszonnyal kívánt szólni. Bevezették a szobába s itt Mariska átadta a gyűrűt és elmondta, hogyan találta meg.

„Igen nagy örömet szerezte nekem,“ szolt a kastély urnője. „E gyűrű drága emlék édes anyámtól s tizszeres árát is megadtam volna érte.“

Aztán tudakozódott Mariskáról s mikor hallotta, hogy szegény árva, szolgálatot keres, így szolt:

Maradj mindjárt nálam, jó dolgod lesz. Tarka kakasod is itt maradhat, neki is jó dolga lesz; megérdemli, mert neki is része van a gyűrű megtalálásában.“

Ugy is történt. Mariska ott maradt, sok hasznos dolgot tanult és boldog lett.

Hát kakas urfi? Mikor kivitték a baromfi-udvarra, kakas barátunk meglepetve nézett körül . . . oly ismerősnek látszott minden . . . a bizony . . . hiszen ez ugyanazon udvar, a hol ő született, honnan hajdan szöknie kellett. Ni, ott van páva herczeg is, és amott meg . . . igazán, ez tyuk koma, a mi kakasunk mamája.

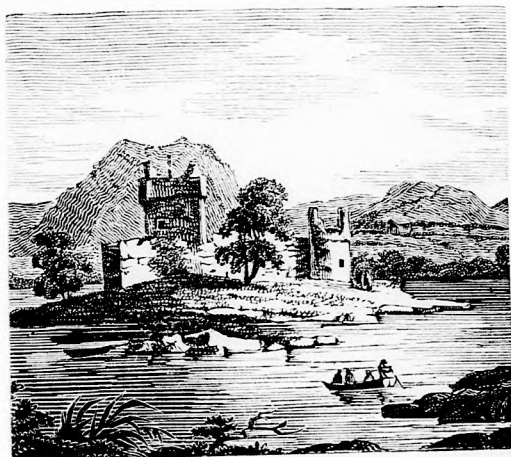
Kakas urfi örvendve sietett mamája elé; tyuk koma a délczeg idegenben rá sem ismert fiára, csak mikor ez megszólalt:

„Hát meg sem ismersz, mama?“

Én vagyok, a te hajdani pajkos kis kakas fiad, kinek szöknie kellett.“

Nagy lett az öröme tyuk komának és a többi atyafiságnak is, kik már mind halottnak hitték kakas urfit s most mint derék, szálas ifjut látták ismét. Ezután boldogul éltek együtt s még most is élnek, ha ugyan még — nyársra nem kerültek.

KIS RIMELŐ.

Kicsi halom, nagy határ
Folyóparton lovag (. . .)
Kiváló a harcban, bajban :
Hős nemzedék lakta (. . . . .)

Lezajlott a szüntelen
Harczi tusa, (. . . . .)
És a várnak büszke foka
Baglyok, denevérek (. . . .)

*

A pontok azon szó helyét jelölik, a mely szó az ellötte való végszóra adja meg a rimet. Könnyebbség okáért mellékletem a kis rajtot; a pontok száma pedig éppen a kitalálendő rimes szó betűinek számát jelenti.

Forgó bácsi.

A CZUKROS TALJÁN.

(Képpel a 304. lapon.)

MILY sokan vannak, a kik nem tudják megbecsülni a jó meleg kályhát, melynél ülve kényelmesen nézhetik, mint dühöng odakint a hófergeteg. Hanem akinek nincs meleg szobája vagy nem maradhat benne, az tudja ám igazán, mi az a téli szenvedés.

Ilyen nagy városban, mint Budapest, hol annyi tömérdek a ház, mégis sok ember van ám, ki bizony sokat fázik télen át. Nemcsak a koldusok, hanem tisztességes, de szegény emberek is kik az utcán keresik kenyerüket.

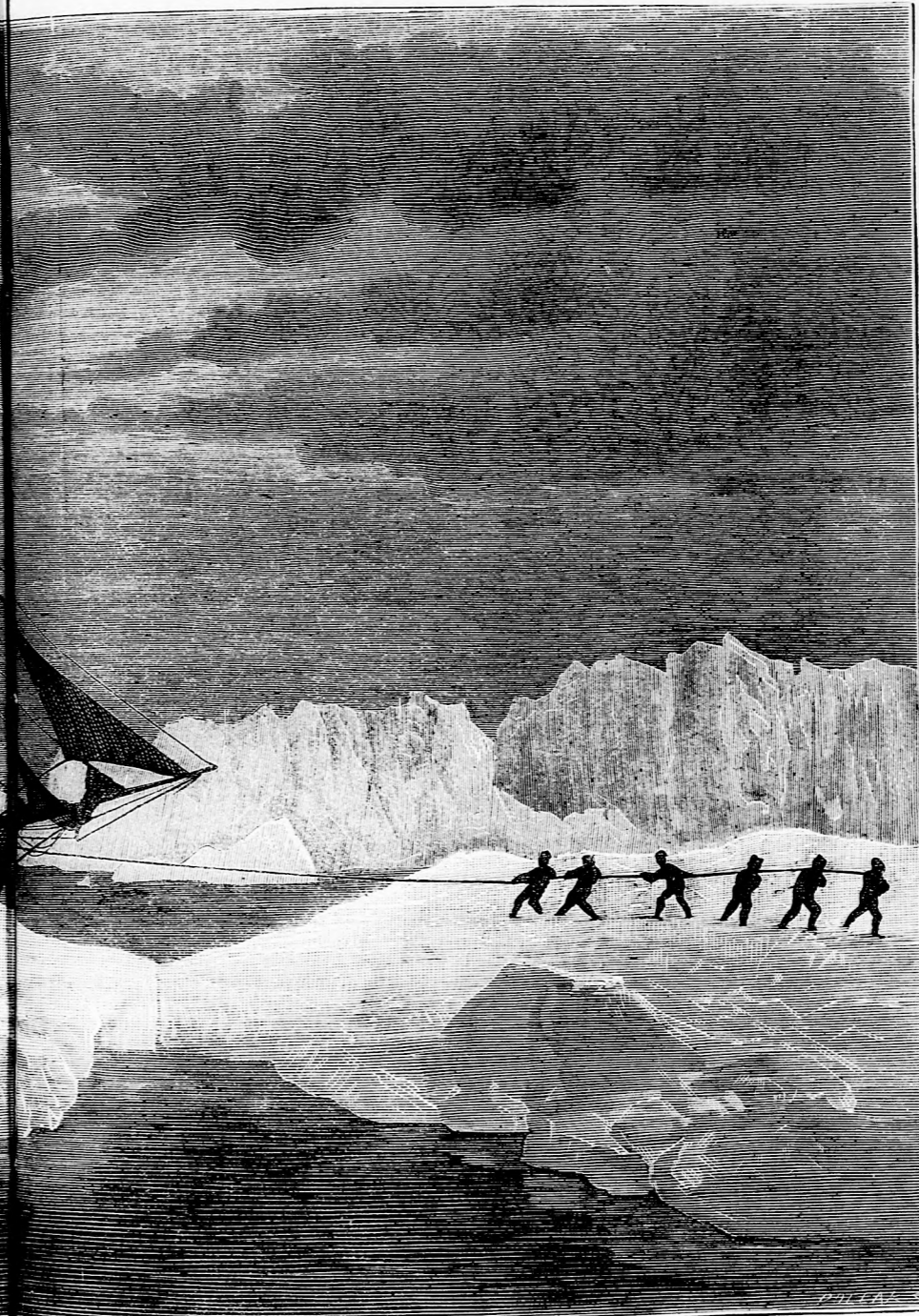
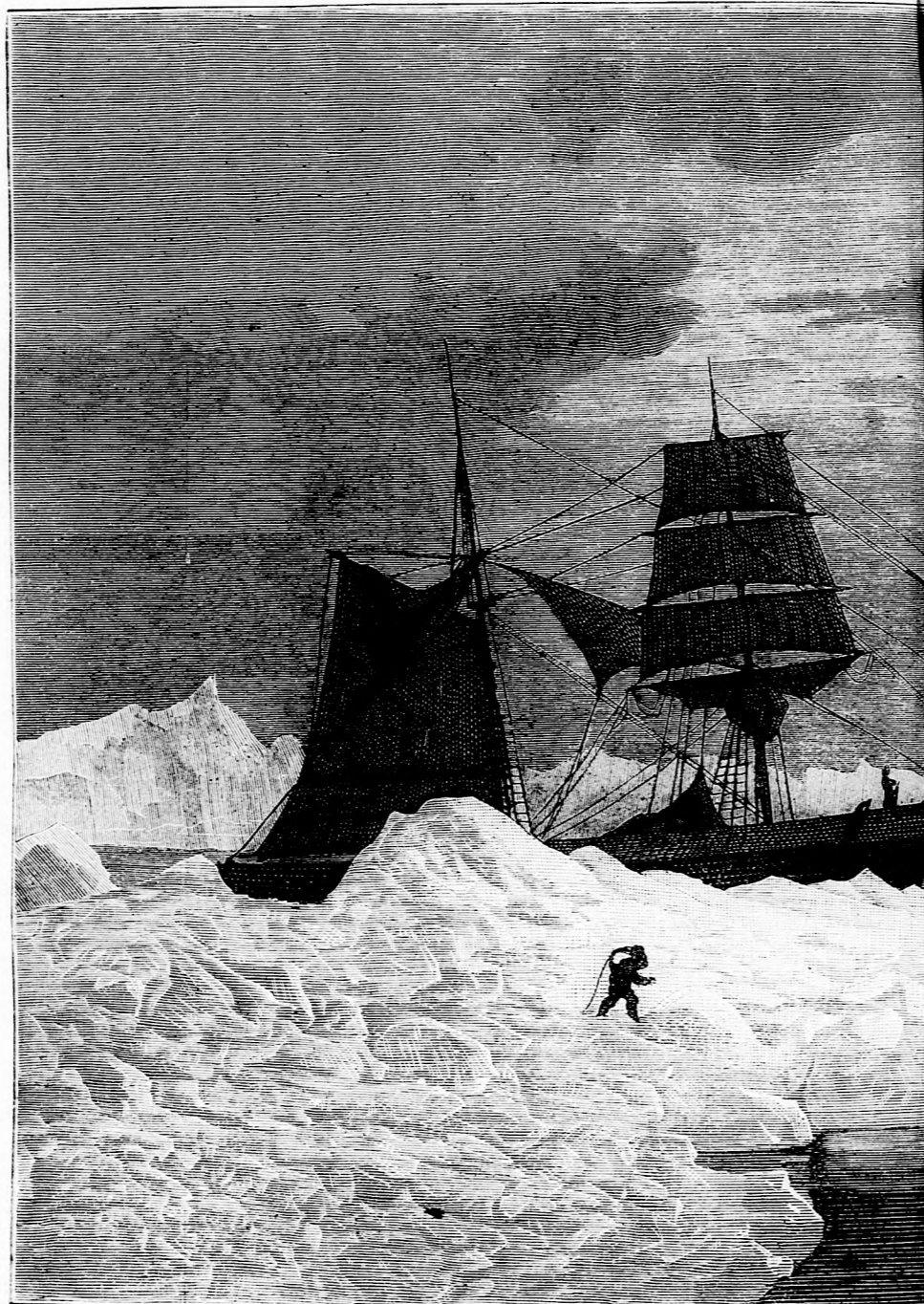
Épen e napokban láttam a muzeumkert mellett álldogálni egy czukros taljánt. — Ott állt szegény órákig, majd megvette az Isten hidege s csak néha-néha állt meg egy-egy kis fiu. hogy néhány krajczárért vásároljon a jó édességből. Ugy fáztak az emberek, hogy még ha akartak is volna vásárolni, resteltek megállani, — a szegény talján pedig ott didergett egész nap. Csak két kis fiú időzött hosszabban a czukros kosárnál; mamájuk jókora csomót összevásárolt belőle s nem tudom, ki örült jobban: a fiuk-e, kik jó csemegét kaptak, vagy a talján, ki eladott annyit, hogy jutott pénze vacsorára.

MÉRGES GYURKA.

(Képpel a 292. l.)

MEKKORA düh, milyen méreg!
Még megpukkad, attól félek!
Oly haragos mint a pulyka . . .
Ugyan, nem szégyenled, Gyurka?

Dühre, méregre, haragra
Valjon mért is fortyant Gyurka?
Mert a Gizike babája
„Olyan furcsán“ nézett rája!

ÚTÁZÁS AZ ÉSZAKI SARKVIDÉKEN. A „Maza“ a jégtorlaszokban. (Lásd a 287. l.)

MAJD HOLNAP.

I.

INT a mezők közt csörgedező patak partján ült két fiu; az idősbik halászhorogot tartva a vízben, a kisebbik pedig a fűben heverve s egy nagy fekete ujfundlandi kutya puha szőrével játszadozva. A nagyobbik épen bevégezte a halászatást.

„Ideje haza mennünk, Ödön,“ szolt a nagyobbik. „Kezd hűvös lenni, a fű harmatos lesz, nem jó benne ülnöd. Fogtam három halacszkát, — elég az mára.“

„Oh, hiszen még csak most kezdenek a halak beleharapni a horogba! Ne menjünk még, Elek!“

„De igen, mennünk kell. Nem hagyhatlak tovább a nedves fűben. A halakat ide a kosárba teszem, így, — te pedig kapaszkodjál a hátamra, elviszlek téged is. Így ni! Csak jól fogózzál meg. Hol van a kutya? Káró! Káró!“

„Hát a horgot nem visszük haza?“ kérdé Ödönke, midőn már fölkapaszkodott bátyja hátára és nyakát átkarolta.

„Ah, minék! Maradhat holnapig, nem jár itt senki; majd holnap megint ide jövünk s haza visszünk.“

Majd holnap! Ezt szokta Elek mindig mondogatni. Mindent másnapra halogatott s e rossz szokása miatt történt aztán, hogy ámbár eszes és ügyes fiu volt, mégsem készült el soha semmivel, az iskolában is sokszor hátra-

maradt, könyveit soha sem találta s általában mindig keresnie kellett mindent és örökké bajban és zavarban volt, mert mindig azzal biztatta magát, hogy „majd holnap“ megteszi.

„Tedd meg most mindjárt!“ intették sokszor szülei és ismerősei; de ő mindig csak azzal felelt: „Oh, ráérek még holnap is.“

Elek és Ödön egy jómodu birtokos fiai valának s bár korra nézve nem nagyon különböztek, — Elek tizenhárom éves volt, Ödön pedig tiz éves, — mégis feltűnően nagy volt az ellentét közöttük. Ödön gyenge és beteges volt, arcza sápadt, szeme bágyadt, — még fiatalabbnak látszott mint valóban volt, alig hét évesnek nézték az emberek. Kicsiny korától folyton betegeskedett s elmaradt a növésben. Elek, épen megfordítva, idősebbnek látszott, mint volt; izmos, jól megtermett, eleven tekintetű fiu volt s látszott, hogy hatalmas szál ember lesz belőle.

E nagy különbség daczára a két testvér őszinte szeretettel ragaszkodott egymáshoz, mindig együtt jártak, tanultak, dolgoztak s Elek mintegy ösztönszerűleg érezte, hogy neki mint idősb és erősebb testvérnek mindenben oltalmazni és ápolni kell gyöngye kis öcscsét.

Mikor most hazaértek, mamájok már az ajtóban várta őket.

„Már aggódtam, hogy késő estig kint maradtok,“ szolt a mama, „pedig a lég hűvös; de örülök, Elek, hogy legalább, ha kis öcsédről kell gondoskodnod, akkor nem mondogod, hogy ideje annak „majd holnap“ is. Menjünk be.“

Elek elpirult kissé rossz szokása említésénél, de aztán visszanyerte jó kedvét s előszedte kosarából a halacskákat, melyeket fogott. Vacsora után még kis ideig játszottak, aztán Ödönke aludni ment.

„Elek,” szolt ekkor atyja, „elkészítetted a latin föladatot, melyet ma reggel adtam?”

„Bizony még nem, kedves apám, hanem majd holnap elkészítem.”

„Már megint holnap! Én holnapra egészen mást akartam. Megyek a városba s magammal akartalak vinni tégedet és Ödönt is, hogy az állatseregletet megnézzétek. Hanem így most itthon kell maradnod és elvégezned a munkát, melyet holnapra hagytál.”

Elek fülig vörösödött. Szégyelte is, sajnálta is a dolgot, mert már régóta ohajtott menazseriát látni és Ödönnel sokat beszélgettek a szomszéd városkában épen most időző állatseregletéről, melynek igen nagy hire volt. És most elesik tőle, — ez már csakugyan boszantó!

„De kedves papa, fenmaradok most este és még ma megcsinálom a föladványt!” szolt Elek.

„Az nem lehet! eltartana éjfélig, a virrasztás pedig nem gyereknek való. Itthon maradsz, az már elhatározott dolog, ez büntetésed rossz szokásodért. Pedig ezzel nem csak magadat fosztod meg a mulatságtól, hanem Ödönt is, mert őt magát nem vihetem, sokféle teendőm van a városban s a gyenge kis fiut nem hurczolhatom magammal, egyedül meg szintén nem hagyhatom.”

Ez nagy csapás volt Elekre, jobban fájt neki kis öcsöcsé otthonn maradása, mint a magáé s kérve kérte atyját, hogy csak ez egyszer bocsásson meg.

„Nem fiam, az nem lehet. Tudod, hogy két hét múlva Budapestre kell menned iskolába s mert a mult tanévben sokat mulasztottál, vizsgát kell tenned, mielőtt ismét bevesznek. El kell készülnöd a vizsgára, mert különben szégyent vallok veled. Első tehát a tanulás és ha mindig „majd holnap” tanulsz, kifogysz az időből.”

Elek kénytelen volt belenyugodni s erősen föltette magában, hogy megjavul. Hanem az bizony nem ment olyan könnyen.

A két testvér még eddig nem volt hosszabb időre egymástól távol s a közeledő elválás napjára mindketten szorongva gondoltak, de különösen a kis Ödön egészen kétségbe volt esve. Ezért Elek miden idejét, melyet a tanulástól elvehetett, öcsöcsének szentelte, hogy szóragoztassa s így másnap is mindenképen vigasztalni akarta, amiért hogy miatta elesett Ödön is a menazseria látványától.

„Valjon hol van Káró?” szolt Elek. „Keressük meg, Ödön, még ma nem is láttam.”

Kimentek az udvarra s meglepetve látták, hogy a kutya ott fekszik a lépcsőnél, mellette ül kis nővérök Bella, a dada pedig Káró lábával csinál valamit.

„Nézzétek csak!” kiáltott Bella, „szegény Kárónak a lába csupa vér. Egy hegyes halászhorog volt benne, azzal sántikált valahonnan haza.”

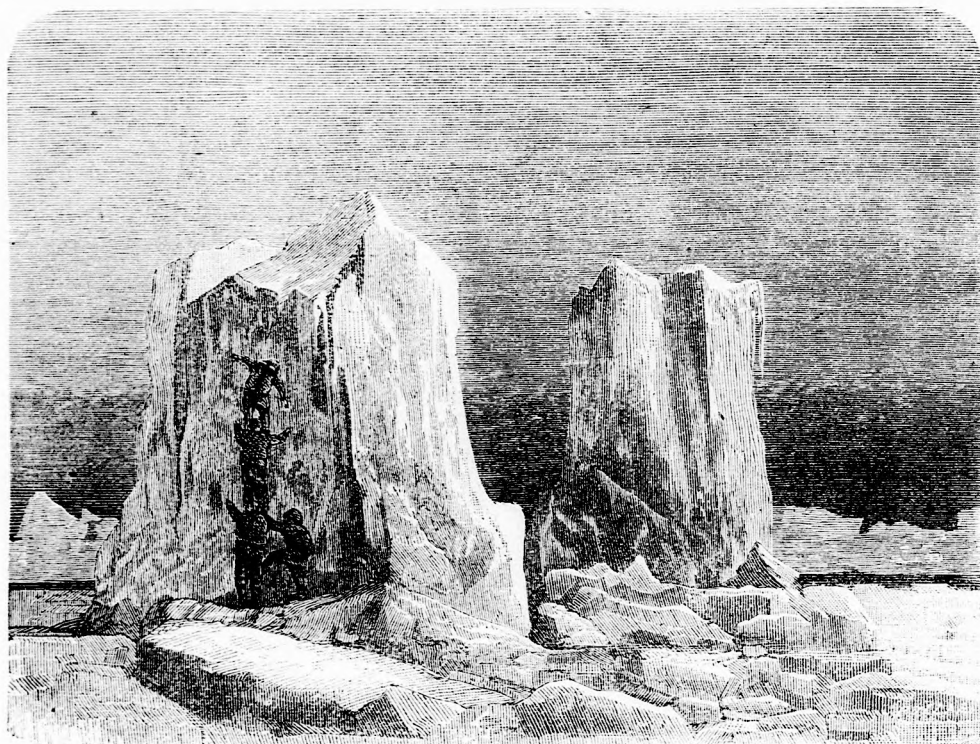
„Oh én gondatlan! Ez az én horgom, melyet ott hagytam a pataknál,“ kiáltott Elek. „Szegény Káró belelépett s most szenved miattam. Hadd lássam! Ah, milyen nagy seb . . . szegény áliat!“

„Bizony a horgot haza kellett volna hozni, ifiur,“ szólt a dada. „Jól

tudja, hogy annak nem ott kint van a helye.“

„Igaz, igaz,“ szólt Elek zavarodottan, „de azt hittem, hogy majd ma reggel ismét kimegyünk s hazahozom; hanem egészen megfeledkeztem. Igazán nagyon gondatlan, könnyelmű vagyok!“

Elek valóban sajnálta a dolgot, a

UTAZÁS AZ ÉSZAKI SARKVIDÉKEN. „A Brandenburgi kapu.“ (Lásd a 302 l.)

kis Ödön pedig egészen szerencsétlen volt kedves kutyája baja miatt s Elek alig tudta megvigasztalni.

„No, ne sirj Ödönczi, majd be-
kötözzük a sebet, néhány nap múlva
Káró csak olyan virgoncza lesz, mint
azelőtt. Menjünk be, játszunk valamit.“

Bementek, de akárhány játékszert

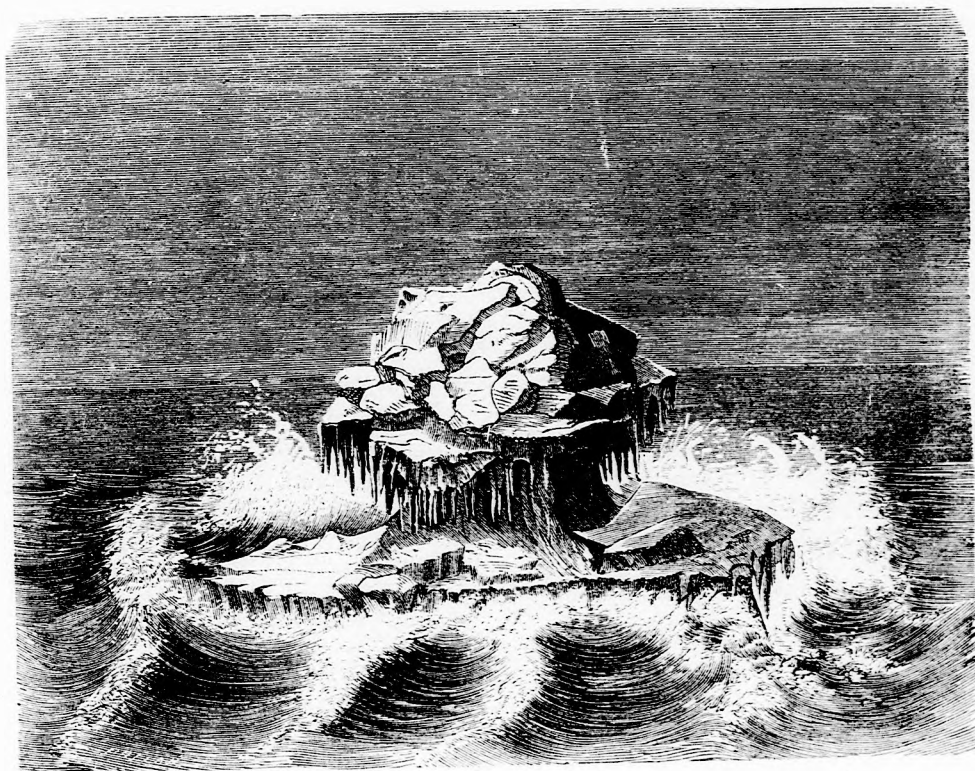
kerestek elő, mind használhatatlan volt, mert Elek egyiket sem rakta el a maga idején s egyik-másik darab mindegyikből hiányzott s így alig tudtak mit játszani. A vége az lett, hogy nagyon szomorúan telt az egész nap s Elek kénytelen volt megvallani, hogy ennek egyedül ő az oka.

Végre aztán elérkezett az a kellemetlen nap, melyen Eleknek el kellett utazni az iskolába. Szegény kis Ödön zokogva borult bátyja nyakába s nem akart tőle megválni.

„Már hiába, Ödönkém, válnunk kell. A papa azt mondja, hogy men-

nem kell. De hiszen majd visszatérek, nem maradok ott örökké.“

Ilyformán iparkodott vigasztalni kis öcscsét, hanem közben majd sirva fakadt maga is, mert igazán szerette testvérét s nehezen esett tőle oly hosszú időre megválnia.

UTAZÁS AZ ÉSZAKI SARKVIDÉKEN. „A virágkosár.“ (Lásd a 999. l.)

„Ah, olyan messzire utazol,“ zokogott Ödön, „és olyan hosszú időre... azt hiszem, soha sem látlak többé!“

„No persze! Csak ne epeszd magadat. Viseld jól gondját Kárónak meg a kis csikónak, hogy jó karban találjam őket, ha hazajövök.“

A kocsi már a kapu előtt állott, —

még egyszer megölelte Elek szüleit, testvéreit, aztán sietve fölült — s a kocsin elrobogott.

Ödönke sokáig utána nézett a kocsinak, mikor már nem is látta többé. aztán leverten félrevonult a szoba egyik zugába és csöndesen sirdogált. Oly elhagyatottnak érezte magát, hogy

nem is tudott mihez fogni. Szülei iparkodtak megnyugtatni s néhány nap mulva lassan-lassan le is csöndesült; de meglátszott rajta, hogy bánkodik. Nem érdekelte többé semmi játék, mert nem volt itt Elek, hogy részt vegyen; tanulni sem tudott, mert senki sem tudta oly gyöngéden oktatni mint Elek; csak búsult és merengett s mert különben is oly gyenge, beteges volt, szülei aggodalommal látták, hogy a kis fiu mindinkább halványul s napról napra gyengébbnek látszik.

Világos volt, hogy a két testvér annyira csüngött egymáson, hogy nem lehetett őket egymástól elválasztani. A jó szülők tehát elhatározták, hogy a jövő iskolai évben Ödönke is Elekkel megy s együtt fogják látogatni az iskolákat.

Ez kissé vigasztalta a beteg kis fiut, de azért nem kevésbé sovárogya várta haza Eleket. A naptárban mindennap számítgatta, hány nap van még hátra, hány mult már el s mikor már csak egy hónap, majd csak három hét, két hét volt hátra, alig találta helyét a házban. Végre az utolsó hét is elmúlt, — még csak egy nap és Elek ismét itt-hon lesz!

(Vége követk.)

UTAZÁS AZ ÉSZAKI SARKVIDÉKEN.

(Képekkel a 296—297 300., és 301. lapokon.)

MIKOR a földrajzot tanuljátok, talán eszetekbe sem jut, mily életveszélyes munkába került az sok derék tudós, hogy ti tanulhassatok valamit Afrikáról, vagy az északi sarkvidékről. Hogy meg-

tudhassunk valamit e távoli, vadon földrészekről, roppant fáradságos utazásokra volt szükség és számos bátorlelkű férfit veszítette életét, midőn ez ismeretlen tájakat fürkészgette; és a kik nem is vesztek oda, csak nagy veszedelmek közt juthattak ismét haza.

Különösen az északi sarkvidék kutatása nagyon veszedelmes vállalat; néhány hét kivételével egész éven át dermesztő tél uralkodik ottan, a tengeren óriási jéghegyek usznak, s a hajók, melyek odáig hatolnak, vagy hónapokra befagynak, vagy szét is morzsoltnak a jéghegyek által.

Ilyen sors érte három évvel ezelőtt a német „Hanza“ hajót, melyen több bátor tudós elindult az északi sarkvidék kutatására. A hajó egészen az északi szélesség 70-dik fokáig hatolt előre; de itt aztán óriási jégtömegek közé jutott. Eleinte megkísérelte a legénység, kötelekkel vontatni tovább a hajót; de csakhamar minden oldalról körülfogta a jég s nemcsak mozdítani nem lehetett, hanem mindinkább nőtt a veszedelem, hogy a jégtorlaszok közt a hajó összetörik. A kapitány tehát kihordatott a hajóból minden eleséget, fegyvert s egy nagy uszó jégtáblán telepedett meg embereivel, — szerencséjére, mert a hajó kevéssel azután a jéghegyek által agyonnyomatott és elmerült.

A kapitányt és embereit az uszó jégtábla aztán hetekig vitte lassan dél felé; sokszor veszedelemben forogtak, mikor valamely nagyobb jéghegybe ütödték; az ilyen jéghegyek közül többet le is rajzoltak és furcsa alakjuk szerint elnevezték „kapu“- , „virágkosár“- , „ördög ujjá“ nak.

A jégtáblát szerencsére a grönlandi part felé vezették a hullámok s itt a bátor hajósok végre szárazföldre jutottak s innen haza mehettek.

1. F
2. S
3. M
4. F
5. A
6. M
7. S
8.
Ha
tok és a

SZÜLETÉSNAPON.

(Képpel a czimlapon.)

Mi hoz nekem szivből fakadt
Kivánságot, üdvözetet?
Melyik napon nyilatkozik
Írántam a hő szeretet
A rendesnél melegebben?
Fordulóján azon napnak,
A melyiken megszülettem.

Mi hoz nekem szeretetdus,
Szülői s testvéri csókot?
Képes könyvet, lovas huszárt
S több ily kedves czókot-mókot?
És szünidőt egész napra?
Eltaláltatok — az nem más
Mint a születésem napja!

Ide hát azzal a kürttel,
Hadd kürtölöm teljes hévvel —
Ide hát a kis dobot is,
Hadd pörgessem teljes hívvel:
Éljen, éljen, apám, anyám,
Éljenek testvérim s éljek
Én is születésem napján!

A K I S H A J Ó - Á C S.

(Képpel a 293. lapon.)

MA REGGEL még darab fa volt —
Ámde Lajos addig ácsolt,
Ácsolt rajta s faragott,
Mig kanyarított belőle
Egy hajócska-alakot.
Árboczt a közepére,
Vitorlát a tetejébe,
S aztán neki a tengernek —
Már hogy a vizes vedernek!

B E T Ū T A L Á N Y.

1. Büntetést von maga után.
2. Számtalanszor kérded napján.
3. Makacssággal közel rokon,
4. Fonaláról híres nagyon.
5. A fukarral rosz atyafi.
6. Másra is szokták mondani.
7. Sutát nevez komájának.
8. Töve minden tudománynak.

Ha minden sor helyes jelentését kitaláltatok és a szavakat egymás alá írtátok: a kezdő,

betűkből hazánknak legnagyobb és a végbetűkből hazánknak legmagyarabb városának neve fog kitünni.

Megfejtése a „K. Lap.” 20-ik számában.

F O R G Ó B Á C S I P O S T Á J A.

Rácz Béla. Csakis szorgalmad biztató jeleként veszem küldeményedet. Közlésre azonban nem alkalmas; és ne is erre törekedjél, hogy neved ideje korán jelenjen meg a nyilvánosság előtt. Csak is oly esetben teszek kivételt, ha valamelyikötök saját élményét — ekkor is általánosabb érdekű élményét — írja le — „**Ne játszatok a tüzzel!**” Nem minden dolog, ha megtörtént is, érdemes egyúttal a közlésre. — **Czinezár Lonti.** Csak az iránt kérek fölvilágosítást, hogy az egyik hörcsögbe hogyan kapaszkodott bele a másik kettő? Foguk közé vették a megrakodott pajtást? S ha igen, az egyik a farkánál, a másik a fülénél fogva czepelte é a harmadikat? Vagy hát mikép esett meg a valóban csodálatos fuvarozás? — **Wollák Izabella.** Az első ismeretes. A másodikat magam sem bírtam kitalálni. A talányokat a megfejtéssel együtt szokás beküldeni. — **Alice.** Az ügyet legott elintéztük. Rendben van-e ott is? — **Mótyvay János, tanuló Nyitán.** Jóllehet idegenkedünk az erősebb hangtól — főleg ezen rovatban, — el nem hallgathatjuk arczátlan modora fölött való fölhaboradásunkat. Mert Forgó bácsi önnek idétlenségét nem találta közölhetőnek, oly durva szavakkal illeti a szerkesztőt, melyek voltaképp hallgatag megvetésnél egyebet nem érdemelnének. De hogy a szégyen érzete — ha lakik önben ilyesmi — arczát élgesse, annyit akarunk csak mondani, hogy az általa ócsárolt verseket egy nagy költő, hazánk egyik büszkesége, írta a „Kis Lap”-ba. Sajnáljuk, hogy adott szavunkhoz képest, nem szabad elárulnunk nevét. Ami önnek korai vásottságát legjobban jellemzi, az: hogy a multkorknál még himpellérebber firkanatokat küld s meri remélni, hogy kiadjuk, sőt két hosszú oldalon át folytatott neveltlenségei után még elég bátorsága van kérni tőlünk a közlést. Hitvány sorairól csak azért emlékeztünk meg bővebben, s nevét azért irtuk ki egészen, hogy kis olvasóim utálattal forduljanak el öntől, mint akiben, jóllehet még fiatal, már is közel fészkel egymás mellett a durvaság és hiuság. Adja az ég, hogy megjavuljon. — **Tóth Erzsike.** Nagyon köszönöm kedves megemlékezésedet. Mennyi szivjóság és szerénység nyilatkozik soraidban. Szeretett anyádnak amaz ügyben magánlevelet fogok írni.

A CZUKROS TALJÁN. (Lásd a 295. 1)

Felelős szerkesztő: *Forgó bácsi*. Kiadó-hivatal: Pest, bálvány utca 9. sz.
Nyomatott Deutsch testvérek könyv- és könyomdai műintézetében Pesten. Ára negyedévre 1 frt. 20 kr.
Megjelen hetenként egyszer 16 oldalon.

